

Innspill til «Felles infrastruktur og tjenester for FAIR forskningsdata»

Hvordan etablere en politikk og lokalt miljø for deling av forskningsdata

- datahåndteringsplaner blir viktig verktøy i all forskning både for grønne, gule og røde data
- alle forskningsdata behandles slik at de kan deles i henhold til «så åpent som mulig så lukket som nødvendig»
- det benyttes internasjonale metadatastandards, som er intuitive for det enkelte forskningsfelt
- det etableres lokal støttetjeneste gjerne i tilknytning til IT og bibliotek

Infrastruktur

Lagring

- ✓ Forskere ved små institusjoner, kan bruke TSD for røde & sorte data i samarbeidsprosjekter på tvers av institusjoner
- ✓ Problematisk for masterstudenter blir komplisert og kostbart, små institusjoner må få råd på hvordan dette kan løses. Kan ellers gå det på bekostning av studentenes akademiske frihet, dersom de ikke fitt kan velge problemstilling for masteroppgaver

Arkivering

- ✓ NSD er et godt alternativ, og bør eventuelt få et større ansvar for denne oppgaven
- ✓ Lokalt må man lage retningslinjer for at data går til lukket/åpent arkiv, i VIDs sammenheng historisk arkiv (MDA) . I denne sammenheng må det tas hensyn til personvern og opphavsrett.
- ✓ Er det planer for etablering NVA for røde og sorte data?
- ✓ Benytte Data Verse til grønne data
- ✓ Sømløs søking på metadata mellom ulike systemer, kanskje benytte foreslått DOI?

Insentiver

- VID støtter at det tilrettelegges internasjonalt og nasjonalt til sitering av publiserte datasett
- Siteringer av forskningsdata bør inn i de store internasjonale siteringsdatabasene som Scopus Web of Science
- Dette kan bidra til at sitering av data blir tellende ved vitenskapelig opprykk på lik linje med sitering av publiseringer. Her må fagspesifikke forskjeller tas hensyn til.

Økonomi

- FAIRifisering av data må ikke bidra til at forskerne bruker mer tid på administrative systemer
- Institusjonene må få tilgang til relevant infrastruktur og brukerstøtte
- Forslagene i rapporten vil være kostbare å innfri VID støtter derfor at det settes av midler i initial fase og i driftsfasen knyttet til prosjektmidler

Avsluttende kommentar

- Det er behov for at etiske problemstillinger og forslag til hvordan disse skal løses lokalt og nasjonalt skal behandles. Forskningsetiske komiteer bør tas inn i diskusjonen rundt slike spørsmål.
- Arbeidet med etiske problemstillinger kan ikke bare omfatte vitenskapelig ansatte, men også master- og doktorgradsstudenter